

Ulricehamns kommun
kommun@ulricehamn.se

2019-10-25
1 (17)
Dnr-SI 2019:6535

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Ulrikaskolan i Ulricehamns kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en regelbunden kvalitetsgranskning på Ulrikaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Utbildningen i förskoleklass ingår inte i granskningen. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. För varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar inom/på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs i så fall också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer då det bedöms motiverat.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ulrikaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal systematiskt och kontinuerligt kartlägga och analysera skolenhetens resultat i syfte att tydliggöra utvecklingsbehoven inom skolenheten.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ur olika perspektiv analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar och betyg i syfte att säkerställa likvärdiga betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 24 april 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:6535) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Sammanfattande motivering till bedömning är att rektorn inte i tillräcklig utsträckning leder och organiserar det pedagogiska arbetet vid skolenheten med ett fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Vid skolenheten finns en arbetsorganisation för att lärarna ska mötas men rektorn leder inte arbetet i grupperna där lärarna ses och säkerställer inte heller att arbetet som görs i de här grupperna har ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Därtill säkerställer inte rektorn att värdegrundsuppdraget i alla delar integreras i undervisningen. Rektorn säkerställer inte i tillräcklig utsträckning att skolans jämställdhetsarbete leder till att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn ser inte heller till att systematiskt och kontinuerligt följa upp och analysera skolenhetens resultat och ställa det i relation till uppföljningar av undervisningens kvalitet för att därefter besluta om utvecklingsåtgärder.

Granskningen visar att det finns vissa organisatoriska förutsättningar för skolenhetens lärare och annan personal att, utifrån ett rullande schema, samverka och lära av varandra men detta arbete leds inte av rektorn. Enligt elevhälsoteamet och lärarna benämns de olika personalmöten numera på andra sätt men deras syften har inte ändrats under ett flertal år och deras effektivitet och ändamålsenlighet har inte heller utvärderats. Enligt rektorn arbetar skolans förstelärare, på rektorns uppdrag, med utveckling för ökad kvalitet i undervisningen och träffar rektorn regelbundet men det arbetet, berättar lärarna redovisas inte i arbetslagen. Vidare finns det grupper med olika ansvarsområden exempelvis utvecklingsgrupp, trygghetsgrupp, krisgrupp. Lärarna berättar att de tidigare år har fått välja och önska, men upplever nu att det bestäms vilken grupp man ska vara med i och de uppger att rektorn inte leder och

organiserar arbetet i grupperna. Elevhälsoteamet berättar att de behöver mer tid för att samverka med lärarna och att detta har framförts inom organisationen men så här långt inte fått gehör. Även lärarna anser att det är för sällan med arbetsplatsträffar en gång i månaden för då blir det mycket information vid ett och samma tillfälle. Lärarna träffas också en gång i månaden i arbetslagen men kommenterar att det alltid är bra att kunna träffas mer för att prata om undervisningen och lära av varandra. Flera lärare beskriver att de saknar tydlighet och raka besked när det gäller rektorns pedagogiska ledarskap och de upplever att det tar för lång tid att få svar när de undrar något om sin undervisning och sin organisation. De efterfrågar att rektorn prioriterar klassrumsbesök som ett sätt för rektorn att få inblick i undervisningen och att lärarna får återkoppling. Utan klassrumsbesök anser lärarna att rektorn bara få förlita sig på att lärarna bedriver ändamålsenlig undervisning. Även om deras undervisning brukar tas upp på medarbetarsamtalen anser lärarna att det inte är tillräckligt. Någon lärare beskriver det som att rektorn är mer en chef än en pedagogisk ledare. På grund av ombyggnad av skolan och rektorsbyten på senare tid har det, enligt lärarna, varit en rörig period vilket har tagit fokus från rektorns ledning av undervisningen och lärarnas organisations- och samverkansformer.

Granskningen visar vidare att jämställdhetsperspektivet inte i tillräcklig utsträckning är integrerat i rektorns ledarskap som ska säkerställa att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att utvecklas. Rektorn bedriver inte ett strategiskt jämställdhetsarbete genom att säkerställa att varje lärare arbetar med detta i undervisningen. Mycket av arbetet utgår från enskilda lärares initiativ. Det är upp till varje klasslärare och det är olika hur mycket man fokuserar på jämställdhetsuppdraget, understryker lärarna. Lärarna upplever att jämställdhetsperspektivet delvis fångas bland annat genom skolans trivselenkäter som besvaras av eleverna. Enkätresultaten sammanställs, analyseras i arbetslagen och skickas därefter till rektorn för att ingå i skolans kvalitetsarbete. Flickornas och pojkarnas kunskapsresultat sammanställs och analyseras på enhetsnivå och lärarna upplever utifrån ett analysarbete att det inte är någon skillnad ur ett könsperspektiv när det gäller elevernas möjligheter att nå målen. Ett annat område som enligt lärarna uppmärksammas inom skolans jämställdhetsarbete är att det har konstaterats att det är färre män bland pedagogerna. Det är något som av lärarna beskrivs som en svaghet på skolan och deras arbete med förebilder.

Granskningen visar vidare att rektorn ser till att kunskapsresultat sammanställs på olika nivåer, oftast i samband med mitterminsavstämningarna, men att det saknas en kontinuerlig helhetsanalys som möjliggör att elevernas kunskapsresultat ställs i relation till uppföljningar av undervisningens kvalitet och skolenhetens förutsättningar. Såväl elevhälsan som lärarna uppger att varken rektorn eller lärarna

följer upp undervisningen på ett strukturerat sätt. Vid Ulrikaskolan genomförs i utbildningen sedan flera år tillbaka olika värdegrundsaktiviteter (såsom SPORTA och JOG som beskrivs i avsnittet Trygghet och studiero) men rektorn följer inte upp i tillräcklig utsträckning hur dessa aktiviteter integreras i undervisningen och inte heller vilka effekter detta har gett i förhållande till skolans kunskapsresultat.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal systematiskt och kontinuerligt kartlägga och analysera skolenhetens resultat i syfte att tydliggöra utvecklingsbehoven inom skolenheten.

Skolinspektionens granskning visar att det vid Ulrikaskolan saknas ett tydligt och samlat arbete med att kontinuerligt analysera den bedrivna undervisningen och skolenhetens kunskapsresultat.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att systematiskt, kontinuerligt och löpande planera, följa upp och utveckla utbildningen. Att kontinuerligt analysera innebär att uppföljningen inte enbart kan ske ett fåtal gånger under ett läsår. Vidare ansvarar rektorn även för att inriktningen för det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de nationella målen samt att kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete framgår att rektorn tillsammans med sin personal och utifrån uppföljningen behöver analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar resultaten och måluppfyllelsen. Av Förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

En viktig utgångspunkt i skolans kvalitetsarbete är rektorns goda kännedom om nulägesbilden på skolenheten, en insikt som rektorn kan få genom att följa upp hur väl verksamheten fungerar. Mot den bakgrunden rekommenderar Skolinspektionen rektorn att finna lämpliga former för att elever, lärare och övrig skolpersonal aktivt deltar i uppföljningsarbetet av olika resultat för att därmed skapa en god grund för analys. Detta utifrån antagandet att ett faktiskt deltagande i uppföljningsarbetet leder till ökad förståelse för verksamhetens förutsättningar. Vidare behöver rektorn tillsammans med personalen utifrån en kontinuerlig, allsidig och fördjupad analys av

verksamhetens samlade resultat identifiera såväl eventuella framgångsfaktorer som utvecklingsområden. Syftet med detta är att de nationella målen ska uppfyllas. Ett sätt att genomföra detta på kan vara att rektorn tillsammans med lärarna följer upp utbildningens arbetsprocesser och organisering för att säkerställa att de är utformade på ett sådant sätt att alla elever får den stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt utifrån de egna förutsättningarna.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skälen för bedömningen är att eleverna får en strukturerad undervisning och ett aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Vidare bedöms att lärarna i undervisningen förmedlar höga förväntningar, ställer utmanande krav och hjälper elever att nå uppsatta mål utifrån elevernas olika behov och förutsättningar. Lärarna bedriver ett arbete som syftar till att göra elever delaktiga i undervisningen samt att på olika sätt tillsammans med eleverna utvärdera undervisningen för att utveckla densamma.

Granskningen visar att lärarna ser till att undervisningen är strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lektionernas struktur, längd på introduktionsdelen, anknytning till tidigare lektioner och huruvida lektioner har en kortare avrundning och utvärdering på slutet varierar. Eleverna i de lägre årskurserna berättar att lärare inleder lektioner med att berätta vad eleverna ska göra under lektionen. För det mesta är syftet tydligt men om det inte är det, då är bara att räcka upp handen, berättar eleverna. Enligt eleverna består en lektion oftast av flera moment men beroende på vad de gör kan en hel lektion, efter kort inledning, utgöras av ett enda arbetsmoment. Det är relativt vanligt i de högre årskurserna att klasserna indelas i ett par arbetsgrupper för att sedan börja arbeta med det som är planerat. Lärarna berättar att de inom ett arbetslag brukar samplanera sin undervisning men att de också kan lägga upp undervisningen

individuellt. Undervisningens genomförande kan variera vilket lärarna anser bara är positivt och tillskriver läraryrkets kreativitet och den flexibilitet som elevgruppen kan kräva. När lärarna startar ett arbetsområde diskuterar de med eleverna vad och varför de ska göra det men det görs inte på varje lektion. Detta då en lektion kan ingå i ett större sammanhang där syftet presenteras i inledningen på arbetsmomentet. Lärarna menar, vilket också lektionsobservationer visar, att målen för lektionen oftast står uppsatta i klassrummet när en lektion börjar. Lärarna har diskuterat om de ska ha samma lektionsstruktur på skolan och i det sammanhanget har man betonat likvärdigt i parallellklasserna utifrån att eleverna ska få lika förutsättningar.

Granskningen visar vidare att eleverna möter höga förväntningar från lärarna i undervisningen och får adekvata utmaningar och stimulans för att komma längre i sin kunskapsutveckling. Lektionsobservationer visar att lärarna erbjuder eleverna en variation av uppgifter att välja mellan och extra uppgifter av fördjupande karaktär erbjuds elever som snabbt blir klara. Detta bekräftas även i intervjuer med eleverna som ger flera exempel på hur lärarna arbetar med att utmana eleverna, exempelvis att de utifrån en diagnos eller resultat på proven får mer lämpade arbetsuppgifter, till exempel svårare böcker att arbeta med. Under intervjuer med elevhälsoteamet och med lärarna framkommer det att, i syfte att skapa bättre förutsättningar för att möta elevernas behov, kan lärarna välja att dela upp eleverna i halvklass eller att tematiskt organisera undervisningen. Elevhälsoteamet pratar med lärarna om hur de ska arbeta med elevmotivation, stimulans och om att utmana alla elever utifrån deras förutsättningar. Lärarna berättar att de ser behov av att vara fler vuxna i klassrummet eftersom de inte alltid hinner med och hjälpa alla elever som behöver hjälp när det är så stora klasser. Att entusiasmera eleverna brukar lärarna göra på olika sätt. Någon beskriver att det handlar om att utgå från vad eleverna tycker är svårt och att hitta deras eget driv i att lösa uppgifter. Någon lärare beskriver att de kan ge elever anpassade skrivuppgifter som gör att eleverna får lust att skriva. Lärarna berättar att de, utöver det som sker i undervisningen, använder tester i läsning och i matematik för att identifiera elevens behov av stöttning eller extra utmaningar. Skolverkets bedömningsstöd beskriver lärarna som mycket bra att arbeta med. Rektorn och lärarna berättar att lärarna, genom att ställa rimliga krav på eleverna, visar att de har höga förväntningar på eleverna. Lärarna coachar eleverna genom samtal och ger dem mod att försöka, beskriver lärarna. På skolan arbetar de mycket med att skapa förebilder och låter exempelvis eleverna få förklara för varandra. Då växer eleven med uppgiften och kan på så vis ändra sin självbild och öka sitt självförtroende, menar rektorn.

Granskningen visar även att eleverna ges möjligheter att delta i planeringen av undervisningen och i sitt egna lärande. Eleverna får chans att pröva och reflektera på

lektioner utan ett givet svar. Eleverna i de lägre årskurserna berättar att de kan påverka vad och hur de vill arbeta på lektionerna. Eleverna i de högre årskurserna upplever att lärarna mestadels bestämmer, men även de ger exempel på ämnen där elever kan få välja vad de vill arbeta med och välja arbetssätt. Lärarna frågar eleverna om hur en lektion har varit och det förekommer också att eleverna tillfrågas hur hela skoldagen har varit. Lektionsobservationer och intervjuer med eleverna i de lägre årskurserna visar att "tummen upp och tummen ned" är ett av flera sätt på vilka eleverna tillfrågas om hur de upplever undervisningen. Någon elev i de högre årskurserna beskriver hur eleverna har en speciell reflektionsbok där de kan skriva om hur de har jobbat under dagen. De reflektionerna läses av lärarna och lärarna skriver kommentarer som eleverna får läsa. Elevhälsoteamet vet att undervisningen utvärderas till viss del även i enkätundersökningar med eleverna. Lärarna berättar att de på olika sätt inhämtar elevernas synpunkter kring den genomförda undervisningen. Detta i syfte att utveckla undervisningen och i ännu större utsträckning anpassa den till den befintliga undervisningsgruppen. Lärarna kan göra en utvärdering genom att till exempel låta eleverna, beroende på deras ålder, räcka upp handen eller skriva så kallade exit notes där eleverna kortfattat skriver ner sin uppfattning om lektionen. Enligt lärarna får eleverna vara delaktiga i hur de ska arbeta med vissa moment. Då får eleverna utifrån egna preferenser arbeta med olika arbets- och redovisningssätt. Vidare berättar lärarna att de utgår från läroplanen, men att det varierar hur man låter eleverna att vara med och påverka. Rektorn uppger att hon egentligen inte är så insatt i hur det fungerar i klassrummet när det gäller elevernas möjligheter att tillsammans med lärarna planera och utvärdera undervisningen. Rektorn vet dock att eleverna via klassråd har möjlighet att påverka och även utvärdera i slutet av veckan genom att göra en självskattning och skriva ned reflektioner.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering till bedömningen är att det vid Ulrikaskolan bedrivs ett aktivt förebyggande, främjande och åtgärdande arbete med trygghet och studiero som även eleverna deltar i. Detta då det finns ett gemensamt förhållningssätt hos all personal i syfte att skapa såväl trygghet som studiero. Som följd av det samlade arbetet, med bland annat gemensamma strategier hos vuxna vid upplevd otrygghet eller minskad studiero, känner eleverna sig trygga i och omkring skolan och deras utbildning präglas av studiero.

Granskningen visar att verksamheten är organiserad så att det finns fungerande forum för personal att diskutera strategier och förhållningssätt där man som lärare behöver upprätta trygghet och studiero i klassrummen. Lärarnas uppfattning är att de är samspelta när det exempelvis gäller sanktionstrappan vid bristande studiero eller att eleverna, strax innan en lektion börjar, ställer sig utanför klassrummet tills lärarna säger att de får gå in. Därefter ställer eleverna sig vid sina bänkar tills lärarna säger varsågod. Samtidigt kan det exempelvis vara olika ljudnivåer på lektionerna som lärarna tillåter i undervisningen vilket varken lärarna eller eleverna ser som ett problem då det varierar men är anpassat beroende på vad eleverna arbetar med. Lärarna ger exempel på att de via klassråd gör eleverna delaktiga i arbetet med att skapa trygghet och studiero. Överenskomna regler, exempelvis de beskrivna ovan, är förankrade hos såväl elever som personal och de efterlevs. Det skapar trygghet och förutsägbarhet för eleverna eftersom de upplever att all personal uppträder på snarlikt sätt när det exempelvis brister i studiero. Indikationer på när det inte fungerar med studiero i klassrummen får elevhälsoteamet via hälsosamtal med eleverna, de kartläggningar som specialpedagog genomför och även via lärare och föräldrar. Under intervjuer framkommer att en styrka på skolan är att all personal bygger goda relationer till sina elever och elevernas föräldrar i arbetet med att skapa trygghet. Enligt eleverna i de lägre årskurserna är det oftast lugnt i klassrummen även om det ibland kan bli lite pratigt när eleverna ska ut på rast. På frågan vad lärarna gör när elever stör andra elever, svarar de här eleverna att lärarna säger till men om det inte hjälper då säger lärarna till det på skarpa vilket gör att eleverna lugnar ner sig. Eleverna i de högre årskurserna beskriver att man får viska eller prata tyst och att det brukar vara lugnt i deras klassrum även om det kan vara olika på olika lektioner. Det handlar då om, enligt eleverna, att elever tröttnar eller inte orkar fråga läraren vad de ska göra och istället pratar med varandra. Det som lärarna då brukar göra är att se till att eleverna få byta plats, ibland tar läraren med eleven ut ur klassrummet och pratar med eleven, lärarna kan också ringa hem och prata med föräldrarna.

Granskningen visar att det förebyggande arbetet, i syfte att skapa trygghet och studiero, bedrivs på olika sätt vid skolenheten. Det handlar bland annat om trygghetsenkäter till elever som har visat att eleverna kan uppleva fotbollsplanen och

omklädningsrummen som mindre trygga områden. Det som skolan, enligt rektorn, lärarna och även eleverna gjort är att det alltid minst en vuxen är närvarande när eleverna är på fotbollsplanen. Fler vuxna är ute och arbetar aktivt med eleverna under rasterna, vilket enligt alla intervjuade är positivt. Ett annat förebyggande arbete handlar om en så kallad NPF-säkring av lärandemiljön (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) som genomförs i skolan för att bidra till god studiemiljö genom att motverka upplevda störande ljud eller intryck i klassrummen. Det finns även andra verktyg som de arbetar med som ett förebyggande arbete med studiero, såsom elevers placering i klassrummet. Skolans värdegrundsarbete ses av de intervjuade som ett förebyggande arbete. Ett sådant arbete med värdegrundsorden i SPORTA (samarbete, positiv, omtänksam, respekt, trygghet, ansvar) bedrivs av lärarna och eleverna tillsammans och har gjorts så under flera år. Ett annat pågående värdegrundsarbete, i syfte att skapa bättre studiero och trygghet, går under benämningen JOG (jag och gruppen) som syftar till att ge eleverna social och emotionell träning. Under intervjuer framkommer att arbete med SPORTA på olika sätt är levande i utbildningen. Eleverna i de lägre årskurserna berättar att ett begrepp oftast står i fokus under ett par veckor och då pratar de i cirka en kvart under dagen kring det aktuella begreppet. Under intervjuer ges också exempel på samarbete mellan årskurser när en elev från en äldre årskurs får läsa för yngre elever. Det finns också ett faddergruppsarbete, vilket är en fast grupp som eleverna ingår i under alla år här. Eleverna får göra saker tillsammans i faddergrupperna. Eleverna har återkommande en lunch med sina faddergrupper. Det skapar, enligt såväl elevhälsoteamet som lärarna, trygghet när man känner varandra mellan årskurser.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20a § skollagen

9 kap. 20 och 22b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering till bedömningen är att rektorn har gett lärarna organisatoriska och tidsmässiga förutsättningar för att gemensamt diskutera och därmed kvalitetssäkra likvärdiga omdömen och sätta likvärdiga betyg. Lärarna använder sig av olika metoder och arbetssätt för att kunna göra likvärdiga

bedömningar och det finns en bred samstämmighet bland lärarna hur styrdokumentet och kunskapskraven ska tolkas och tillämpas. Det finns dock delar inom området bedömning och betygssättning som behöver utvecklas. Det gäller att rektorn analyserar eventuella skillnader i bedömning och betygssättning mellan olika lärare, exempelvis genom att analysera eventuella avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov, och utifrån denna analys föra diskussioner med lärarna.

Granskningen visar att lärarna har organisatoriska och tidsmässiga förutsättningar för att samverka i syfte att ge likvärdiga omdömen och sätta likvärdiga betyg. Rektorn beskriver i verksamhetsredogörelsen flera olika diagnoser som lärarna förväntas göra och som hjälper lärarna i deras arbete med att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Lärarna anser att sambedömningen som görs på skolan gör dem mer trygga när de bedömer och betygssätter eleverna. Dessutom anser lärarna att rektorn och huvudmannen trycker på sambedömning, såväl generellt som sambedömning av nationella prov, som ett sätt att säkerställa likvärdigheten. Lärarna lyfter också fram att de använder sig av Skolverkets bedömningsmaterial som stöd i deras arbete. De säger att de uppskattar att elevexempel finns i bedömningsmaterialet eftersom det hjälper dem att hitta rätt nivå på bedömningen, i synnerhet för svaren som innebär analys som de generellt sett anser svårbedömda. Lärarbehörigheten vid skolenheten har historiskt sett varit hög och är högre än i Ulricehamns kommun och i riket. I de fall obehöriga lärare bedriver undervisning får de stöd av behöriga kollegor vid bedömning av elevers kunskaper. Lärarna arbetar med sambedömning på kommunnivå av nationella prov i årskurs 6 medan resultat i årskurs 3 sambedöms och analyseras vid skolenheten. Rektorn berättar att det på huvudmannanivån har diskuterats, utan att något beslut är fattat, att använda lärare från högstadiet vid bedömning av nationella prov i årskurs 6.

Granskningen visar vidare att lärarna rapporterar in elevernas kunskapsresultat i skolans digitala lärplattform InfoMentor och därefter genomför en analys utifrån exempelvis en genusaspekt och likvärdighet. Lärarna betraktar InfoMentor som ett verktyg som gör att såväl rektorn som huvudmannen generellt kan arbeta med likvärdigheten på skolenheten och mellan skolenheterna. Lärarna har dock ingen uppfattning i vilken utsträckning rektorn använder sig av de underlagen. Lärarna berättar att de på arbetsplatsträffar har diskuterat nationella provens roll i betygssättningen. Enligt lärarna är det rektorn som har lyft det och det brukar göras varje år. Det är ett stående inslag i kvalitetsarbetet. De nationella provens roll i betygssättningen är vägledande, enligt såväl rektorn som lärarna. Skolans genomgång av offentlig statistik visar att resultaten på nationella prov brukar stämma överens med terminsbetygen i årskurs 6. Det vill säga, högre andel elever vid Ulrikaskolan har lika terminsbetyg jämfört med provbetyget på nationella prov och den andelen är

större såväl än i Ulricehamns kommun som i riket. Det handlar således om ett konstaterande av hur resultaten ser ut utan att en analys görs av vilka faktorer som påverkar de faktiska resultaten. Resultat brukar ändå inte komma som en överraskning, berättar lärarna, tack vara deras kontinuerliga dokumentation av elevernas arbetsprestationer. Uppfattningen bland lärarna är att de har ett levande samtal kring likvärdig bedömning och att det är en fördel när de har flera pedagoger under de gruppdiskussionerna men det arbetet leds inte av skolan rektor. I skolans kvalitetsrapport presenteras en sammanställning av omdömen och betygssättning men det har inte gjorts någon djupare analys av skillnader mellan elevgrupper, ämnen och lärare. Detta är något skolan, enligt rektorn, avser göra med analysverktyg från huvudmannen som bedöms komma igång under det aktuella läsåret.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver ur olika perspektiv analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar och betyg i syfte att säkerställa likvärdiga betyg.

Skolinspektionens granskning visar att det på skolenheten inte finns ett tydligt och samlat arbete med att kontinuerligt analysera eventuella skillnader mellan olika lärares bedömningar och betygssättning i syfte att säkerställa en likvärdighet

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer om betyg och betygssättning framgår att rektorn ska följa upp lärares samlade bedömningar, resultat på nationella prov, lärares omdömen och betyg i olika klasser eller betygssättning mellan flickor och pojkar. Allt detta i syfte att säkerställa en likvärdig betygssättning på skolan samt att skolenhetens lärare gör bedömningar på ett likvärdigt sätt. Om det exempelvis framkommer avvikelser mellan betyg och provbetyg är det viktigt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på och att med utgångspunkt i den analysen sätta in och säkerställa att konkreta förbättringsinsatser genomförs.

Mot den bakgrunden rekommenderar Skolinspektionen rektorn att, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, kontinuerligt analysera och följa upp olika lärares samlade bedömningar och betygssättning. Detta för att säkerställa att det vid skolenheten sker en likvärdig betygssättning samt att lärarna gör bedömningar på ett likvärdigt sätt. I rektorns ansvar ingår att undersöka i fall det finns omotiverade avvikelser i betygen inom skolenheten och med utgångspunkt i det fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med dem. I det här sammanhanget är det av stor betydelse att rektorn samtalar med lärarna om det som identifierats och att de

tillsammans diskuterar lämpliga åtgärder i syfte att höja bedömningarnas och betygsättningens kvalitet och likvärdighet.

På Skolinspektionens vägnar

X Susanne Nordberg

Beslutsfattare
Signerat av: Susanne Nordberg

X Mirzet Tursunovic

Föredragande
Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även Henrietta Adamsson Eryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10 september 2019 och den 11 september 2019. Besöket genomfördes av Mirzet Tursunovic och Henrietta Adamsson Eryd.

Ulrikaskolan är en kommunal skolenhet med Ulricehamns kommun som huvudman. Enheten leds av en rektor som har arbetat som rektor på skolan sedan januari 2018. Det finns även en biträdande rektor. Personalen tillhör arbetslag kopplade årskursvis. Lärarna har även mötesforum där lärarna som mestadels arbetar i F-3 respektive i årskurserna 4-6 träffas regelbundet. Vid tidpunkten för granskningen får 300 elever i årskurserna 1-6 sin utbildning vid skolenheten.